

CYNGOR SIR YNYS MÔN	
Adroddiad i:	Pwyllgor Gwaith
Dyddiad:	20 Mawrth,2017
Pwnc:	Strategaeth Interim Digartrefedd a chynllun gwaith
Aelod(au) Portffolio:	Cynghorydd Aled M Jones
Pennaeth Gwasanaeth:	Shan Lloyd Williams
Awdur yr Adroddiad: Rhif Ffôn: E-bost:	Elliw Llŷr 01248 752137 ElliwLLyr@ynysmon.gov.uk
Aelodau Lleol:	d/b

A – Argymhelliad/Argymhellion a Rheswm/Rhesymau
<p>Argymhellir bod y Pwyllgor Gwaith yn cymeradwyo:-</p> <p>A1. Y Strategaeth Interim a Chynllun Gwaith Digartrefedd am y cyfnod 2017-2018, yn dilyn y cyfnod hwn bwriedir cyflwyno Strategaeth Ranbarthol a Chynllun Gwaith Lleol ar gyfer cyfnod o 5 mlynedd.</p> <p>Rhesymau</p> <p>Er mwyn dilyn gofynion Rhan II o Ddeddf Tai 2014 mae gofyn i awdurdodau lleol cytuno Strategaeth Ddigartrefedd. Bwriad y Papur hwn yw cyflwyno Strategaeth Interim ar gyfer 2017-18 ynghyd a rhaglen waith i lunio Strategaeth ar gyfer 2018 ymlaen am gyfnod o 5 mlynedd.</p> <p>1. Cefndir</p> <p>1.1 Mae gofyn bod Awdurdodau Lleol yn llunio Strategaeth Ddigartrefedd er mwyn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Atal digartrefedd • Darparu llety addas ar gyfer pobl sydd yn ddigartref neu gall fod yn ddigartref • Darparu cefnogaeth addas ar gyfer pobl sydd yn ddigartref neu gall fod yn ddigartref <p>Mae disgwyliad bod y Strategaeth mewn lle erbyn 2018.Mae Awdurdodau Lleol Gogledd Cymru wedi datganiad eu bwriad i lunio Strategaeth Ranbarthol gyda bob Awdurdod Lleol yn llunio Cynllun Gwaith unigol, mae angen felly cymeradwyo Strategaeth Interim ar gyfer 2017-18 a dyma yw bwriad y papur hwn.</p> <p>1.2 Mae'r Strategaeth Interim hwn a chynllun gwaith wedi ei ddatblygu ar y cyd gyda'n prif bartneriaid sydd yn cefnogi pobl digartref neu sydd angen cefnogaeth er mwyn peidio bod yn ddigartref.</p> <p>1.3 Mae'r gwasanaethau gweithredol tai eisoes wedi ei haddasu er mwyn darparu gwasanaeth sydd yn ymateb i ofynion y Ddeddf. Ceir dwy agwedd i'r gwasanaeth sef, asesu a datrysiaidau ac mae ein Polisi Gosod Cyffredin wedi cael ei addasu er mwyn adlewyrchu'r modd mae</p>

ymgeiswyr yn cael eu hasesu o ran cyswllt lleol a pha mor argyfyngus yw eu hanghenion tai.

1.4 Bwriedir llunio Strategaeth Digartrefedd Rhanbarthol ar gyfer 2018 ymlaen ac fe gynhelir gweithdy yn mis Mawrth er mwyn sgopio'r gwaith hwn. Mae gwaith o adnabod beth yw'r heriau eisoes wedi cymryd lle ar y Ynys fel rhan o'r gwaith ar gyfer llunio y cynllun gwaith hwn. Y bwriad yw defnyddio hyn ac gwybodaeth ystadegol o aseisiad anghenion poblogaeth a data am bobl sydd yn cael mynediad i wasanaethau digartrefedd er mwyn gallu cydweithio ar lefel lleol er mwyn atal digartrefedd. Bydd y papur sgopio a rhaglen waith yn cael ei gymeradwyo gan Tim Rheoli Tai yn ystod Ebrill 2017.

B – Pa opsiynau eraill wnaethoch chi eu hystyried a beth oedd eich rhesymau dros eu gwrthod ac/neu ddewis yr opsiwn hwn?

Opsiwn arall fyddai peidio gweithredu am gyfnod o tua 18 mis hyd nes byddai Strategaeth Rhanbarthol wedi ei fabwysiadu. Gallai hyn olygu methiant i beidio gydweithio gyda'n partneriaid allweddol a gosod risg i'r Grant Cefnogi Pobl a'r Grant Atal Digartrefedd gan Llywodraeth Cymru gan na fyddai trosolwg strategol o'r hyn rydym yn ceisio ei gyflawni fel Cyngor. Bydd peidio gweithredu yn mynd yn groes i amcanion Deddf Cenedlaethau'r Dyfodol, 2015 a Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Lles, 2014.

C – Am ba reswm y mae hwn yn benderfyniad i'r Pwyllgor Gwaith?

Oherwydd gofynion Deddfwriaethol gofynnir am gymeradwyaeth y Pwyllgor Gwaith

CH – A yw'r penderfyniad hwn yn gyson â'r polisi a gymeradwywyd gan y Cyngor llawn?

Mae'r Cyngor eisoes wedi cymeradwyo Polisi Gosod Cyffedin sydd yn ymateb i ofynion y Ddeddf ynghyd a Chynllun Cefnogi Pobl (Pwyllgor Gwaith 14.2.17) sydd yn darparu gwasanaethau i bobl fregus ag allai fod dan risg o golli eu cartref heb y gefnogaeth hwn.

D – A yw'r penderfyniad hwn o fewn y gyllideb a gymeradwywyd gan y Cyngor?

Mae dyletswydd ar y Cyngor ddarparu'r gwasanaeth hwn ar gyfer pobl fregus ac mae cyllideb wedi eu hadnabod ar gyfer darparu'r gwasanaeth hwn yn ogystal â chyfraniad grant gan Lywodraeth Cymru sydd yn ariannu gwasanaethau cefnogol drwy Grant Cefnogi Pobl a Grant Atal Digartrefedd

DD – Gyda phwy wnaethoch chi ymgynghori?

Beth oedd eu sylwadau?

1	Prif Weithredwr / Uwch Dim Arweinyddiaeth (UDA) (mandadol)	
----------	--	--

2	Cyllid / Adran 151 (mandadol)	Dim sylwadau
3	Cyfreithiol / Swyddog Monitro (mandadol)	Dim sylwadau
4	Adnoddau Dynol (AD)	Dim sylwadau
5	Eiddo	Dd/b
6	Technoleg Gwybodaeth Cyfathrebu (TGCh)	Dd/b
7	Sgriwtini	Dd/b
8	Aelodau Lleol	Dd/b
9	Unrhyw gyrff allanol / arall/eraill	Mae'r Strategaeth a Chynllun Gwaith yn seiliedig ar flaenoriaethau sydd wedi cael eu hadnabod drwy aelodau o'r Fforwm Atal Digartrefedd sydd yn cynnwys nifer o ddarparwyr gwasanaeth

E – Risgiau ac unrhyw gamau lliniaru (os yn berthnasol)		
1	Economaidd	
2	Gwrthdodi	
3	Trosedd ac Anhrefn	
4	Amgylcheddol	
5	Cydraddoldebau	
6	Cytundebau Canlyniad	
7	Arall	Strategaeth Tai Lleol wedi bod yn testun asesiad effaith ac roedd mabwysiadu Strategaeth Digartrefedd yn nod o fewn y Strategaeth hwnnw. Mae'r Strategaeth Interim a'r Cynllun Gwaith wedi cael bod yn destun asesiad effaith yn ogystal

F - Atodiadau:
Strategaeth Digartrefedd Interim a Chynllun Gwaith

FF - Papurau Cefndir (cysylltwch os gwelwch yn dda gydag awdur yr Adroddiad am unrhyw wybodaeth bellach):

CYNGOR SIR YNYS MÔN

STRATEGAETH INTERIM AR DDIGARTREFEDD 2017-2018

1) Cyflwyniad

Mae Cyngor Sir Ynys Môn wedi datblygu Strategaeth Ddigartrefedd interim ar y cyd â'i bartneriaid sy'n darparu cynllun ar gyfer sut bydd y Sir yn cynnal ac yn gwella gwasanaethau sy'n atal digartrefedd ac yn cynorthwyo'r rheini sy'n dod yn ddigartref. Yn benodol, mae tri maes blaenoriaeth wedi eu hadnabod ar gyfer y 18 mis nesaf a hynny yn dilyn gweithdy lle bu sefydliadau'n trafod y risgiau presennol ar gyfer y rhai sydd â'r risg fwyaf o fod yn ddigartref a sut y gellid delio â'r materion hyn.

Y meysydd blaenoriaeth hyn yw:

- Gweithio i sicrhau bod y sector rhentu preifat yn delio ag atal digartrefedd yn y ffordd orau bosibl
- Sicrhau bod tenantiaid sydd â phroblemau iechyd meddwl ac sydd â phroblemau cyffuriau ac alcohol yn derbyn y cymorth sydd ei angen arnynt
- Delio â materion sy'n codi o ganlyniad i weithrediad parhaus diwygio lles

2) Cefndir

i) Deddfwriaeth

Mae Rhan II o Ddeddf Tai (Cymru) 2014 bellach yn darparu fframwaith cyfreithiol newydd ar gyfer gwasanaethau digartrefedd yng Nghymru.

Rhaid i awdurdodau lleol yng Nghymru ddarparu Strategaeth Ddigartrefedd er mwyn gallu cyflawni'r amcanion canlynol:

- atal digartrefedd;
- darpariaeth llety addas ar gyfer pobl sydd neu a allai fod yn ddigartref;
- bod cefnogaeth foddhaol ar gael i bobl sydd neu a allai fod yn ddigartref.

Mae Deddf 2014 yn nodi fod yn rhaid i'r holl Awdurdodau Lleol fabwysiadu Strategaeth Digartrefedd yn 2018. Mae Cyngor Sir Ynys Môn wedi cytuno i weithio gydag Awdurdodau Lleol ledled Gogledd Cymru er mwyn datblygu Strategaeth Ddigartrefedd gynhwysfawr yn unol â'r cod arweiniad statudol ar gyfer ei fabwysiadu yn 2018. Bydd pob Awdurdod Lleol unigol yn gyfrifol am gynhyrchu eu cynlluniau gweithredu lleol eu hunain. Am y rheswm hwn, mae strategaeth interim wedi'i datblygu er mwyn arwain y gwaith tan 2018 pan ddisgwylir y bydd y Strategaeth Ranbarthol newydd yn cael ei mabwysiadu.

ii) Cyd-destun Cenedlaethol

Mae Rhan II o Ddeddf Tai (Cymru) 2014 wedi newid yn sylweddol y dyletswyddau statudol a roddir ar awdurdodau lleol mewn perthynas â digartrefedd ac wedi rhoi llawer mwy o bwyslais ar atal digartrefedd.

Mae gwaith partneriaeth effeithiol yn ran allweddol o Ran II. Mae Cod Canllawiau i Awdurdodau Lleol ar Ddyrannu Llety a Digartrefedd yn nodi: "*the successful development and delivery of the strategy will be dependent upon strong partnership arrangements with other statutory and voluntary sector organisations as well as the private rented sector*".

Gwnaeth Deddf 2014 nifer o agweddau Cynllun Digartrefedd 10 Mlynedd Llywodraeth Cymru ar gyfer Cymru (Llywodraeth Cymru 2009), yn ddyletswyddau statudol. Mae 11 thema'r Cynllun Digartrefedd wedi eu defnyddio er mwyn siapio'r Cynllun Gweithredu Digartrefedd hwn ar gyfer yr awdurdod.

O ganlyniad, mae bwriadau Rhan II o'r Ddeddf yn cyd-fynd yn agos â bwriadau eang Deddf Lles Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015 a Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014. Un o themâu Lles y Ddeddf Cenedlaethau'r Dyfodol yw gwneud i gyrrff cyhoeddus feddwl mwy am y tymor hir, gweithio'n well â phobl a chymunedau a'i gilydd, edrych i atal problemau a chymryd agwedd sydd fwy cydgysylltiedig. Yn debyg iawn, y pwyslais o ran y Ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol yw bod lles yn cael ei gyflawni orau drwy wasanaethau yn cydweithio er mwyn bodloni anghenion unigol y rhai hynny sy'n derbyn gwasanaethau. Dros gyfnod y Strategaeth Interim ac ymlaen i'r Strategaeth lawn yn 2018, bydd angen i'r agwedd hon fod wedi'i mewnosod yn y cydweithio rhwng gwasanaethau er mwyn atal digartrefedd mewn sefyllfaoedd o argyfwng ac yn y tymor hir. Yn ôl yr angen o dan y Ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Lles mae asesiad anghenion poblogaeth, a gynhyrchir mewn partneriaeth gan awdurdodau Gogledd Cymru, yn cael ei gwblhau ar hyn o bryd a bydd yn darparu sylfaen bwysig o wybodaeth o ran dealltwriaeth a gweithredu ar anghenion sy'n ymwneud â digartrefedd.

iii) Cyd-destun Lleol

Ar Ynys Môn, bydd Fforwm Atal Digartrefedd yn cyfarfod yn rheolaidd er mwyn galluogi asiantaethau i weithio mewn partneriaeth er mwyn atal ac ymateb i ddigartrefedd. Mae'r fforwm yn cynnwys asiantaethau, rhanddeiliaid a phartïon â diddordeb sy'n darparu gwasanaeth i drigolion Ynys Môn sydd ag anghenion llety a/neu gymorth yn ymwneud â digartrefedd neu atal digartrefedd.

Mae gan yr awdurdod lleol ei hun ddyletswyddau penodol er mwyn helpu pobl sy'n ddigartref neu sydd dan bygythiad o fod yn ddigartref. Mewn ymateb i'r dyletswyddau atal digartrefedd yn Neddf Tai (Cymru) 2014, mae Cyngor Sir Ynys Môn wedi adolygu strwythur y Tîm Opsiynau Tai ac wedi adolygu'r Polisi Gosod Tai. Mae Opsiynau Tai wedi eu rhannu'n ddau dîm: asesiadau a datrysiadau. Mae'r strwythur newydd yn sicrhau bod yr holl gwsmeriaid yn derbyn cyngor o fewn pum diwrnod i'r cyswllt cyntaf ac o ganlyniad bydd cyfweiliad opsiynau rai ar gael i bob cwsmer sydd angen cyngor neu gymorth i gael llety addas.

Mae'r Polisi Gosod wedi newid o system sy'n seiliedig ar bwyntiau i system fandio. Mae statws bandio cwsmer yn cael ei benderfynu yn ôl a oes ganddynt gysylltiad lleol a beth yw eu brys am lety.

Mae'r Polisi yn golygu mai dim ond cwsmeriaid sydd ag angen am lety sy'n gallu cofrestru am denantiaeth gymdeithasol a bydd gan y cwsmeriaid hyn well dealltwriaeth am eu blaenoriaethau tai a pha mor debygol y maent yn debygol o gael cynnig llety. Bydd y rhai hynny nad ydynt yn gymwys i gofrestru ar gyfer tai cymdeithasol yn cael eu hysbysu am opsiynau eraill megis sut y gallant gael mynediad i 'Tai Teg', cofrestr tai rhent neu cymorth i brynu fforddiadwy Gwynedd a Môn, a fydd yn eu helpu i ddod o hyd i lety sy'n addas ar gyfer eu hanghenion.

iv) Materion sy'n effeithio ar bobl sydd â risg o fod yn ddigartref ar Ynys Môn.

Mae'r strategaeth interim yn ymateb i unrhyw fylchau sy'n bodoli yn y ddarpariaeth ac hefyd yn ystyried y materion ehangach a allai gynyddu'r risg o ddigartrefedd ar gyfer rhai grwpiau neu a allai wneud bodloni eu hanghenion yn fwy o her. Mae'r canlynol wedi eu hadnabod fel pryderon

pwysig sydd angen sylw yn y cynllun gweithredu hyd at 2018 ac yn fwy eang ar draws y Cyngor. Mae dau fater o bwys penodol:

a) Effeithiau Diwygio Lles

Mae'r rhaglen hirdymor o newidiadau i fudd-daliadau lles yn parhau a dros y ddwy flynedd nesaf mae angen mesurau lliniaru neu gynlluniau mewn perthynas â:

Mesur	Prif Risg
1. Gweithrediad Credyd Cynhwysol	<ul style="list-style-type: none"> Taliadau Uniongyrchol Ceisiadau Ar-lein
2. Cynnig arfaethedig o gapio rhenti cymdeithasol ar lefelau Lwfansau Tai Lleol o 2019	Cyfradd ar gyfer rhai o dan 35 oed yn debygol o gael ei osod ar £58.11 yr wythnos (cyfradd rhannu ystafell) gan wneud tenantiaethau yn bethau na ellir eu fforddio yn y sector cymdeithasol.
3. Rhewi lwfans tai cymdeithasol ar lefelau 2016 am bedair blynedd.	Gostyngiad yn nifer y mannau rhentu preifat sy'n fforddiadwy i drigolion mewn angen.
4. Cynnydd yn y nifer sy'n destun cosbau budd-daliadau.	Mwy o risg o ddigartrefedd o ganlyniad i ôl-ddyledion rhent a llai o incwm.
5. Cyfyngiadau posibl ar fudd-daliadau tai ar gyfer pobl 18-21 oed.	Mwy o bobl ifanc mewn perygl o fod yn ddigartref.

b) Wylfa Newydd

Ym mis Hydref 2016, ymgwymerodd Horizon â'r Ymgynghoriad Cyn Ymgeisio II mewn perthynas â Wylfa Newydd ar Ynys Môn. Mae'n fwriad gan Horizon i ymgeisio am orchymyn caniatâd datblygu yn 2017 a disgwylir y penderfyniad terfynol ar fuddsoddiad yn 2018.

Disgwylir y bydd y prif waith ar y safle yn dechrau o 2019/2020 (yn amodol ar unrhyw newidiadau yn strategaeth caniatâd datblygu Horizon), fodd bynnag mae gwaith galluogi ar gyfer y prosiect eisoes wedi dechrau ac mae gweithwyr o du allan i Ynys Môn eisoes yn gweithio yma ac angen llety. Mae CSYM wedi adnabod risg uchel o effeithiau ar dai i bobl leol o ganlyniad i'r mewnlifiad o weithwyr adeiladu ac mae wedi dechrau cydweithio â Llywodraeth Cymru, awdurdodau cyfagos a Horizon er mwyn trafod pryderon ac er mwyn ceisio dod o hyd i fesurau lliniaru priodol. Bydd y Fforwm Atal Digartrefedd hefyd yn chwarae rôl bwysig o ran monitro effeithiau'r nifer cynyddol o weithwyr sy'n gysylltiedig â'r Prosiect Wylfa ac sy'n chwilio am lety yn yr ardal.

3) Datblygiad y Strategaeth Interim

Er mwyn adnabod y meysydd gwaith allweddol yn ystod y cyfnod interim fe gynhaliwyd gweithdy, a hwyluswyd gan Brif Swyddog Digartrefedd a Chefnogi Pobl Cymdeithas Llywodraeth Leol Cymru, ym mis Tachwedd 2016 ac fe fynychwyd y digwyddiad gan aelodau fforwm Atal Digartrefedd Ynys Môn a rhanddeiliaid eraill.

Cyn y gweithdy, gofynnwyd i bartneriaid lenwi holiadur a oedd yn gofyn iddynt nodi beth oeddent yn deimlo, ar hyn o bryd, oedd y prif resymau a'r risgiau o bobl yn dod yn ddigartref a'r syniadau cychwynol ar gyfer cydweithio er mwyn ceisio datrys y materion hyn.

Y 3 prif faes pryder a nodwyd oedd:

- Y sector rhentu preifat
 - Landlordiaid ddim yn fodlon derbyn tenantiaid sy'n derbyn Budd-daliadau Tai.
 - Lefelau rhent yn uwch na'r Lwfans Tai Lleol.
 - Llety anaddas; cyflwr a maint.
- Tenantiaid â phroblemau iechyd meddwl a phroblemau cyffuriau ac alcohol
 - Methu ymgysylltu'n effeithiol gyda gwasanaethau cefnogi.
 - Trefniadau partneriaeth gyda'r Gwasaneth Iechyd.
- Credyd Cynhwysol
 - Taliadau uniongyrchol
 - Ceisiadau Ar-lein.
 - Cyfyngiadau Budd-daliadau Tai ar gyfer rhai o dan 21 oed.
 - Cynnydd yn nifer y cosbau.

Trafodwyd yr uchod mewn mwy o fanylder yn ystod y gweithdy ac fe ganolbwyntiwyd ar ddod o hyd i atebion er mwyn datrys y problemau ac o ganlyniad cafwyd tair thema blaenoriaeth i'r strategaeth a nifer o'r gweithredoedd cysylltiedig.

Y Cynllun Gweithredu

Mae'r cynllun gweithredu yn cynnwys cyfnod o hyd at 18 mis pan fydd y strategaeth ranbarthol yn cael ei rhoi ar waith ac mae'n cymryd i ystyriaeth y thema a ddefnyddiwyd gan Lywodraeth Cymru o fewn y cynllun digartrefedd 10 mlynedd 2009. Mae'r cynllun digartrefedd 10 mlynedd yn nodi agwedd hirdymor tuag at fynd i'r afael â digartrefedd.

Yr 11 o themâu ar gyfer y cynllun 10 mlynedd yw:

- Gwella Iechyd a Lles
- Datblygu'r Sector Rhentu Preifat
- Cynnal Tenantiaethau
- Darparu cyngor llety
- Lleihau nifer yr adfeddiannu morgais
- Cyfiawnder troseddol – torri'r cylch
- Atal digartrefedd rhan camdriniaeth ddomestig
- Gwella cyfleoedd bywyd; sgiliau a chyflogaeth
- Sicrhau'r Cynhwysiant Ariannol gorau posibl
- Mynd i'r afael â digartrefedd yng nghefn gwlad
- Lletya Ceiswyr Lloches a Ffoaduriaid

Mae'r 11 o themâu yn cydnabod fod gan bobl ddigartref amrywiaeth eang o anghenion a bod angen gwasanaethau ac ymyraethau amrywiol er mwyn ymgysylltu â, cefnogi ac awdurdodi defnyddwyr gwasanaeth. Drwy ddelio â'r meysydd hyn mae Ynys Môn yn rhoi cyfres gynhwysfawr o fesurau yn eu lle sydd â'r nod o ddatrys y rhesymau dros ddigartrefedd.

Y tri cyntaf o'r rhain yw'r rhai y canolbwyntir arnynt yn benodol yn y cynllun gweithredu interim gan mai'r rhain a gafodd eu hadnabod fel blaenoriaethau uniongyrchol gan randdeiliaid yn y digwyddiad ymgynghori diweddar.

Bydd y Cynllun Gweithredu yn cael ei fonitro'n chwarterol gan Fforwm Atal Digartrefedd Ynys Môn ac yn cael ei adrodd yn ôl arno i Bartneriaeth Dai Ynys Môn.

CYNLLUN GWEITHREDU

ACTION PLAN

www.ynysmon.gov.uk

www.anglesey.gov.uk

Cynllun Gweithredu Atal Digartrefedd 2017-18

Darpariaeth Cyngor ar Lety a Lles

Nod: sicrhau bod y cyngor a roddir yn canolbwyntio ar atal a'i fod ar gael i bawb sydd ei angen.

Rhif.	Prosiect/Tasg	Gweithred	Dyddiad Targed	Canlyniad sydd ei angen	Mesurir drwy	Blaen Bartner	Cynnydd
1)	Gwella'r cyngor ymhellach er mwyn atal digartrefedd drwy sicrhau bod y Tîm Opsiynau tai a'r sefydliadau trydydd sector yn cydweithio mewn modd mor effeithiol â phosibl.	a) Datblygu a mabwysiadu Cytundeb Lefel Gwasaneth sy'n cytuno ar flaenoriaethau ac sy'n nodi'n glir beth yw rolau'r gwahanol sefydliadau gyda fframwaith monitor wedi'i gytuno.	Medi 2017	Gwell cydweithio a chydweithio mesuradwy er mwyn atal digartrefedd.	Cwblhau a gweithredu'r Cytundeb Lefel Gwasanaeth	Tai Strategol, CSYM	
2)	Sicrhau'r mynediad gorau posibl i gyngor ariannol a chynhwysiant digidol ar gyfer pobl sy'n hawlio	Mapio ffynonellau o gymorth ariannol a hyfforddiant TG sy'n addas ar gyfer y grŵp hwn a sicrhau bod yr opsiynau	Medi 2017	Gwell mynediad i gynhwysiant ariannol a digidol gan	Cwblhau a chyhoeddi ymarfer mapio.	Tai Strategol, CSYM	

	budd-daliadau a'r rhai hynny sydd â risg o fod yn ddigartref.	yn hysbys i ddarparwyr a defnyddwyr gwasanaeth.		ddefnyddwyr gwasanaeth a chyfleoedd i osgoi dyblygu gwasanaethau			
--	---	---	--	--	--	--	--

Datblygu'r Sector Rhentu Preifat

Nod: Gwella mynediad i amrywiaeth o lety o safon o fewn y PRS, sy'n fforddiadwy ac yn gynaliadwy ar gyfer pobl fregus.

Rhif.	Prosiect/Tasg	Gweithred	Dyddiad Targed	Canlyniad sydd ei angen	Mesurir drwy	Blaen Bartner	Cynnydd
3)	Hyrwyddo mwy o ymwybyddiaeth ymysg landlordiaid presennol a phosibl o'r mathau o eiddo sydd eu hangen ar Ynys Môn gan bobl sydd angen rhentu.	Rhannu gwybodaeth am anghenion tei lleol sydd wedi'i chasglu gan yr awdurdod lleol gyda landlordiaid preifat drwy gylchlythyrau, is-grwpiau landlordiaid a fforwm blynyddol.	Tachwedd 2017	Gwell dealltwriaeth ymysg landlordiaid preifat o anghenion leol gan edrych i sicrhau gwell cyflenwad o eiddo llai am rent y gellir ei reoli	Defnyddio sianeli priodol er mwyn rhannu gwybodaeth . Adborth gan landlordiaid.	Tîm Iechyd Amgylcheddol (Sector Preifat) CSYM. Partneriaid: Opsiynau Tai CSYM, swyddogion strategaethau tai yn cefnogi adeiladwyr er mwyn rhoi darlun o'r anghenion.	
4)	Ymchwilio i opsiynau ar gyfer hwyluso rhannu, yn enwedig ar gyfer pobl sengl o dan 35 oed fel ymateb i'r newidiadau i fudd-daliadau lles sy'n cyfyngu costau tai i raddfa llety wedi'i rannu.	Sefydlu grŵp tasg a gorffen er mwyn ystyried cyfleoedd Cam 1 – adrodd ar gyfleoedd lleol ar gyfer datblygu modelau rhannu llety Cam 2 – sefydlu rhaglenni peilot yn seiliedig ar y gwerthusiad cychwynnol.		Cam 1 – dealltwriaeth o faterion tenantiaeth, cyfleoedd a risgiau Cam 2 – cynllun peilot wedi'i sefydlu		Digartref i arwain y grŵp Tasg a Gorffen er mwyn ystyried cyfleoedd.	

5)	Par. Sector Rhentu Preifat i ddatblygu rhaglen o weithredoedd sy'n annog ac yn cefnogi landlordiaid preifat i gynnig mwy o denantiaethau i gwsmeriaid bregus sy'n wynebu digartrefedd neu sydd â risg o fod yn ddigartref.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Adolygu effeithlonrwydd mesurau sydd eisoes yn cael eu defnyddio. 2. Ystyried mesurau posibl gan gynnwys: <ul style="list-style-type: none"> • Sesiynau hyfforddiant sy'n darparu landlordiaid â mwy o wybodaeth a phrofiad am sut i gefnogi tenantiaid sydd ag anghenion cefnogi neu sy'n derbyn budd-daliadau. • Cyfeirio mwy o denantiaid posibl ar yr Undeb Gredyd er mwyn iddynt allu deall manteision cyfrifon 'Pot Jam'. • Adnabod mwy o landlordiaid sy'n barod i gymryd tenantiaid ar incwm isel ac sy'n derbyn budd-daliadau. • Defnyddio cymhelliannau mewn amgylchiadau priodol er mwyn annog landlordiaid i roi tenantiaethau i denantiaid sy'n fwy bregus. 		Mwy o fynediad i lety yn y sector rhentu preifat gan gwsmeriaid fwy bregus	<ol style="list-style-type: none"> 1) Rhaglen wedi'i diweddarau o weithredoedd er mwyn cynyddu ymgysylltiad gan landlordiaid preifat ar Ynys Môn. 2) Mwy o landlordiaid yn cael eu rhestru gan y Cyngor fel rhai sy'n fodlon derbyn tenantiaid incwm isel / sy'n dibynnu ar fudd-daliadau. 	Rheolwr Gwasanaeth Tai Cymunedol CSYM	
6)	Cyfrannu at wella cyflwr eiddo yn y sector llety preifat i'w rentu.	<p>Parhau i sicrhau bod llety rhent preifat yn cydymffurfio â deddfwriaethau cyfredol.</p> <p>Parhau i hyrwyddo Rhentu</p>	Adroddiad ar ddiwedd yr ail a'r pedwerydd chwarter	Lleihau nifer y tenantiaid sy'n symud ymlaen o ganlyniad i amodau gwael	Nifer y landlordiaid sydd wedi cofrestru gyda Rhentu Doeth Cymru.	Tîm Iechyd Amgylcheddol (Sector Preifat) CSYM.	

		Doeth Cymru. Cychwyn proses orfodaeth ar gyfer landlordiaid nad ydynt hyd yma wedi cofrestru gyda Rhentu Doeth Cymru.		eiddo rhent preifat.	Nifer yr atgyfeiriadau mewn perthynas â'r sector rhentu preifat a ymgymerir â nhw gan EHOau a nifer y gorfodaethau.		
--	--	---	--	----------------------	---	--	--

Gwella Iechyd a Lles

- Sicrhau bod safonau tai yn hyrwyddo iechyd a lles.

Rhif.	Prosiect/Tasg	Gweithred	Dyddiad Targed	Canlyniad sydd ei angen	Mesurir drwy	Blaen Bartner	Cynnydd
7)	Gwneud gwaith er mwyn dechrau gwella'r trefniadau partneriaeth gyda'r GIG mewn perthynas â phobl sydd â risg o ddigartrefedd.	Aelodau o Fforwm Atal Digartrefedd Ynys Môn i roi adborth ar y cyd mewn perthynas â gwendidau yn ymwneud â gadael yr ysbyty, rhaglen dadwenwyno, diagnosis deublyg i'r a) Bwrdd Gwasanaeth Lleol b) Is-grŵp Tai ac Iechyd rhyddhau o'r Ysbyty 2025* (*Mae Tai ac Iechyd 2025 yn bartneriaeth Gogledd Cymru sy'n gweithio i sicrhau y bydd anghydraddoldebau iechyd y gallir eu hosgoi sy'n bodoli yng Ngogledd Cymru yn 2015 yn dod i ben cyn 2025).	Rhagfyr 2017	Y Bwrdd Gwasanaeth Lleol yn ymwybodol o lle y gallid gwneud gwelliannau.	Ymateb gan y Bwrdd Gwasanaeth Lleol.	Tîm Tai Strategol CSYM i ymgynnull grŵp tasg a gorffen o aelodau'r Fforwm Atal Digartrefedd.	

Cynnal Tenantiaethau

- Gwasanaethau Cefnogi wedi'u teilwra'n benodol ar gyfer anghenion pobl fregus er mwyn eu galluogi nhw i gael a chynnal y sgiliau a/neu'r hyder angenrheidiol er mwyn gallu cael a chadw llety.

Rhif.	Prosiect/Tasg	Gweithred	Dyddiad Targed	Canlyniad sydd ei angen	Mesurir drwy	Blaen Bartner	Cynnydd
8)	Ymchwilio i ehangu mentrau sy'n cefnogi ymgysylltiad gyda defnyddwyr gwasanaeth bregus y mae hi'n anodd ymgysylltu â nhw drwy lwybrau presennol.	Ystyried sefydlu neu ymestyn: -gwasanaeth cyfaill / monitro cyfoedion. - Sesiynau galw heibio - gwasanaethau eiriolaeth a gwasanaethau cymodi	Mesurir ddwy waith y flwyddyn	Ymgysylltu â phobl a oedd yn amharod i ymgysylltu yn y gorffennol drwy gynnig amrywiaeth ehangach o fentrau sydd o natur fwy anffurfiol a hyblyg.	Nifer y defnyddwyr gwasanaeth sy'n ymgysylltu o ganlyniad i'r mentrau newydd.	Tîm Opsiynau Tai CSYM, Tîm Strategaeth a Rheoli Tai i weithio gyda Digartref.	
9)	Datblygu opsiynau ar gyfer parhau'r cymorth tu hwnt i 2 flynedd mewn achosion unigol lle mae angen hynny.	Gwerthuso digonolrwydd cymorth 2 flynedd; ymchwilio i opsiynau eraill e.e. gwasanaeth galw i mewn ac allan.	Dec 2017	Darparu gwasanaeth sy'n bodloni anghenion y cwsmeriaid sydd ag anghenion cefnogaeth parhaus.	Canlyniadau'r gwerthusiad, wedi'i ddilyn gan weithrediad y cynnig os yn briodol.	Cefnogi Pobl	
10)	Datblygu agwedd gyson ar gyfer cwsmeriaid sydd angen cymorth sy'n eu galluogi nhw i gael mynediad i'r cymorth cywir mewn modd mor hawdd â phosibl. Gwella	Sefydlu pwynt mynediad unigol, o fewn yr Awdurdod Lleol ar gyfer yr holl wasanaethau a	Dec 2017	Deallir rôl pob partner. Cwsmer yn cael mynediad i'r gwasanaeth cywir iddyn nhw.	Pwynt mynediad sengl yn ei le ac yn gweithio'n effeithiol.	Cefnogi Pobl	

	mynediad i wasanaethau Cefnogi Pobl drwy sefydlu Pwynt Mynediad Unigol wedi'i leoli o fewn Tîm Opsionau Tai y Cyngor.	ariennir drwy gefnogi pobl.					
--	---	--------------------------------	--	--	--	--	--

DRAFT